

Beleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022

Samenvatting

Het Beleidsplan Integrale Veiligheid 2019 – 2022 geeft een beeld van de veiligheid in de gemeente Dalfsen. Uiteengezet wordt aan welke veiligheidsproblemen de komende periode prioriteit wordt gegeven in onze gemeente hoe we deze gaan aanpakken. Het centrale uitgangspunt daarbij is de integrale aanpak. Dit plan vormt daarmee de basis voor de samenwerking met onze partners bij de aanpak van veiligheidsonderwerpen in onze gemeente die de aandacht vragen.

Op basis van de criminaliteitscijfers van de politie ('harde', objectieve cijfers) en een veiligheidsonderzoek (Veiligheidsmonitor, subjectieve veiligheid) zijn de (lokale) prioriteiten voor het nieuwe veiligheidsbeleid bepaald.

De onderstaande veiligheidsthema's zijn als speerpunt benoemd om de komende 4 jaar nader uit te werken:

1. Woninginbraken
2. Te hard rijden
3. Woonoverlast
4. Zelfredzaamheid en Risicocommunicatie

Naast deze **lokale** prioriteiten / thema's is er daarnaast is er een aantal onderwerpen / thema's dat zich bij uitstek leent voor een regionale aanpak, onder regie van het RCIV, RIEC en/of het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland. In de komende jaren zullen vooral de volgende onderwerpen worden opgepakt:

1. Ondernijning (met name aanpak drugs/hennepteelt)
2. Cybercrime
3. Personen met verward gedrag

De prioriteiten voeren de komende jaren de boventoon in de uitvoeringsplannen. De onderwerpen die niet zijn geprioriteerd worden echter niet uit het oog verloren

Inhoud

SAMENVATTING

1 Inleiding	5
1.1 Veiligheid en onveiligheid	5
1.2 Objectieve en subjectieve veiligheid	5
1.3 Integrale veiligheid	5
1.4 Integraal veiligheidsbeleid	6
1.5 Totstandkoming integraal veiligheidsbeleid	6
1.6 Kernbeleid Veiligheid VNG	7
1.7 Gemeentelijke veiligheidsthema's	7
2. Huidige situatie	9
2.1 Veiligheidsanalyse	9
2.1.1 Veilige woon- en leefomgeving	9
2.1.2 Bedrijvigheid en veiligheid	10
2.1.3 Jeugd en veiligheid	11
2.1.4 Fysieke veiligheid	11
2.1.5 Integriteit en veiligheid	12
3. Strategisch kader	14
3.1 Hoofdkoers	14
3.2 Strategische uitgangspunten	14
3.3 Strategische partners	14
3.4 Gemeenteraad	16
3.5 Uitvoeringsplannen	16
4. Focus beleidsperiode 2019-2022	17
4.1 Lokale prioriteiten	17
4.2 Sturen en meten aanpak lokale prioriteiten	20
4.3 Regionale thema's	20
5. Overige veiligheidsthema's	24
5.1 Jeugd en veiligheid	24
5.2 Aangiftegedrag	24
5.3 Veilige bedrijventerreinen	25
5.4 Veilige evenementen	25

5.5 Crisisbeheersing	25
6. Organisatie en coördinatie	26
7. Tot slot.....	27

1. Inleiding

Gemeenten hebben de regie op het eigen lokale veiligheidsbeleid. In artikel 38 van de Politiewet wordt de gemeenteraad opgedragen ten minste eenmaal in de vier jaar nieuw veiligheidsbeleid vast te stellen. In dit veiligheidsbeleid worden de doelen vastgesteld die de gemeente nastreeft op het gebied van veiligheid. Naast de wettelijke verplichting geeft het hebben van een actueel integraal veiligheidsbeleid aan dat de gemeente aandacht besteed aan veiligheidsvraagstukken.

Samen met haar veiligheidspartners geeft de gemeente op een goede manier invulling aan dit beleid. Dit betekent dat de gemeente steeds opnieuw de veiligheid meet en waar mogelijk verbetert. Het eerste integrale veiligheidsbeleid van de gemeente Dalfsen is in 2002 vastgesteld door de gemeenteraad. Daarna is er iedere vier jaar een nieuw integraal veiligheidsbeleid vastgesteld. Dit houdt in dat vanaf 2019 dit Beleidsplan integrale veiligheid als leidraad gebruikt wordt. In het beleidsplan geven we de beleidslijn weer voor de komende vier jaar. Een nadere uitwerking ervan hoe en wat we gaan doen vindt plaats in de uitvoeringsplannen.

1.1 Veiligheid en onveiligheid

Het begrip veiligheid betekent dat mensen effectief beschermd zijn tegen persoonlijk leed en tegen de aantasting van hun lichamelijke en geestelijke onschendbaarheid. Ook de aantasting van goederen valt onder het begrip veiligheid, met als voorwaarde dat mensen hier leed van ondervinden.

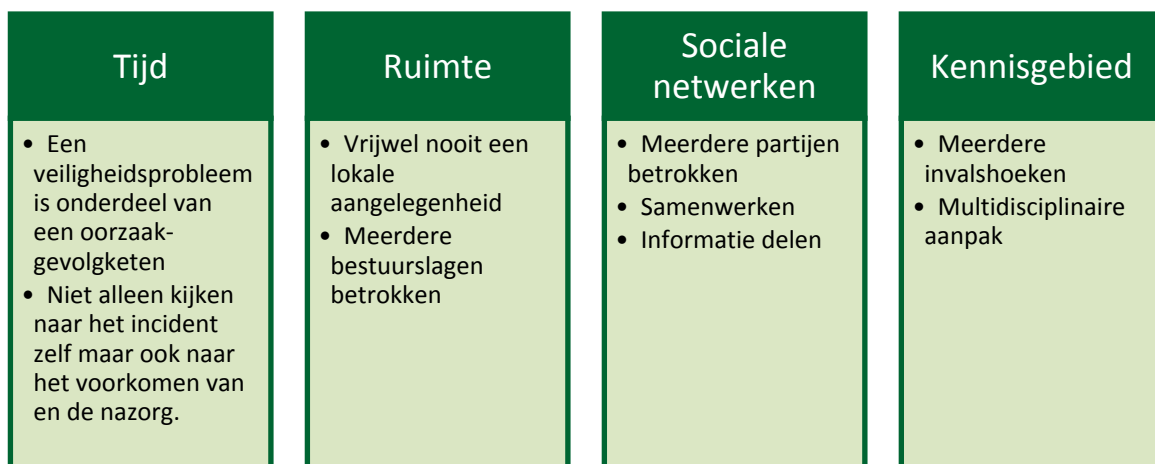
Onveiligheid is een relatief jong en breed begrip. Begin jaren '90 werd alleen criminaliteit als onveiligheid omschreven. Tegenwoordig wordt het begrip veel breder omschreven en worden veel gedragingen en gebeurtenissen aangeduid als onveiligheid. Bijvoorbeeld verkeersongevallen, verstoringen van de openbare orde en besmettelijke ziekten.

1.2 Objectieve en subjectieve veiligheid

Veiligheid is te onderscheiden als objectieve of subjectieve veiligheid. Objectieve veiligheid is gebaseerd op feiten, bijvoorbeeld politiecijfers. Subjectieve veiligheid is het gevoel van veiligheid. De subjectieve veiligheid wordt bijvoorbeeld gemeten door middel van de veiligheidsmonitor. Objectieve en subjectieve veiligheid staan echter niet los van elkaar. Zo kunnen de politiecijfers bijvoorbeeld een stijging van de criminaliteit aangeven terwijl de veiligheidsmonitor aangeeft dat de inwoners van de gemeente zich juist veiliger voelen.

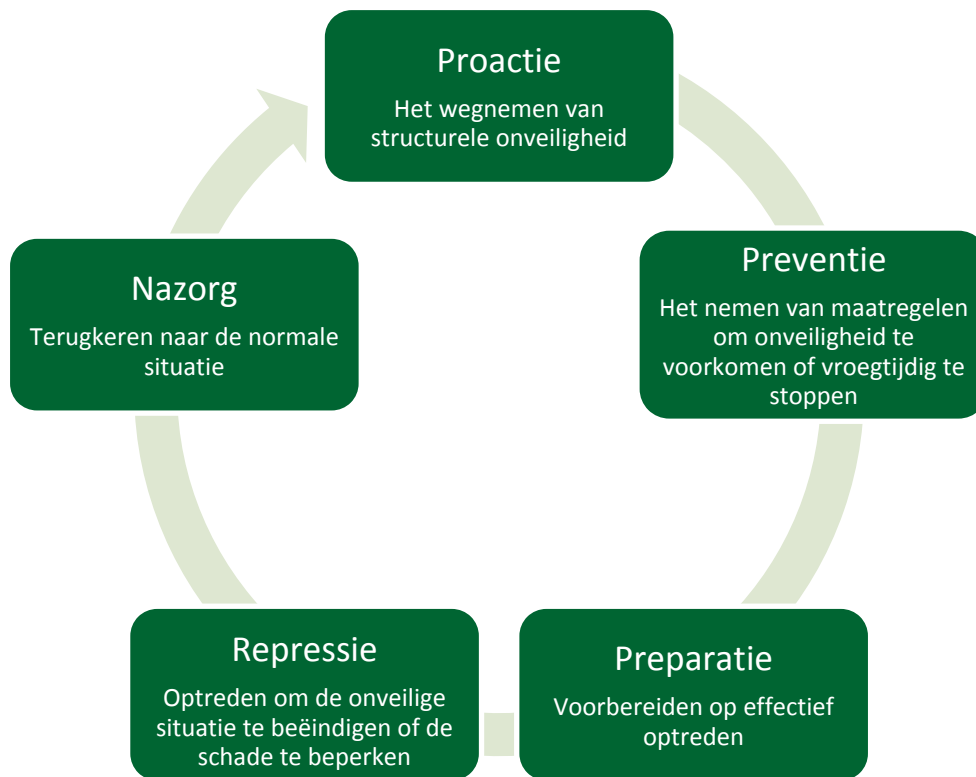
1.3 Integrale veiligheid

Veiligheidsrisico's worden overal in de samenleving aangetroffen, thuis, op het werk en onderweg. De risico's kunnen niet vanuit één standpunt verholpen worden. Integrale veiligheid plaatst veiligheidsproblemen in een breder perspectief, een brede kijk op een specifiek veiligheidsprobleem. Dit wordt gedaan aan de hand van vier factoren:

Figuur 1. Het in breder perspectief plaatsen van veiligheidsproblemen a.d.h.v. vier lijnen

Een veelgebruikt hulpmiddel bij het systematisch verminderen van risico's is de veiligheidsketen. Door het systematisch aanpakken van veiligheidsvraagstukken worden de veiligheidsrisico's zo ver mogelijk beperkt. Hierbij worden oplossingen gezocht binnen de financiële, praktische en ethische grenzen. De veiligheidsketen bestaat uit vijf schakels: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

Figuur 2. De veiligheidsketen

1.4 Integraal veiligheidsbeleid

Het integraal veiligheidsbeleid strekt zich uit tot alle schakels van de veiligheidsketen. In artikel 38 van de Politiewet wordt de gemeenteraad opgedragen ten minste eenmaal in de vier jaar nieuw veiligheidsbeleid vast te stellen. In dit veiligheidsbeleid worden de doelen vastgesteld die de gemeente nastreeft op het gebied van veiligheid. Naast de wettelijke verplichting geeft het hebben van een actueel integraal veiligheidsbeleid aan dat de gemeente aandacht besteedt aan veiligheidsvraagstukken.

Uitvoeringsplannen

Als aanvulling op het integraal veiligheidsbeleid wordt er tweejaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan is operationeel van karakter en beschrijft hoe aan het beleid uitvoering wordt gegeven. Kenmerkend voor het uitvoeringsplan is de vertaling van de hoofdlijnen uit de kadernota naar concrete acties, termijnen, uitvoerders en kosten. De uitvoeringsplannen vormen input voor de afdelingsplannen in de organisaties. Het uitvoeringsplan wordt samen met partners opgesteld.

1.5 Totstandkoming integraal veiligheidsbeleid

De gemeente Dalfsen is actief bezig op het gebied van veiligheid. Dat het veiligheidsbeleid van de gemeente Dalfsen werkt blijkt uit het feit dat Dalfsen elk jaar goed scoort in de misdaadmeter van het Algemeen dagblad (en enkele malen is uitgeroepen tot de veiligste gemeente van Overijssel). Hoogtepunt vormde de titel 'veiligste gemeente van Nederland': Uit cijfers van het CBS die door RTL Nieuws geanalyseerd zijn, blijkt dat de gemeente Dalfsen de veiligste gemeente 2017 van Nederland is! In de AD Misdaadmeter 2017 scoorde Dalfsen een 5^e plek. Natuurlijk zijn we erg trots dat wij dit samen met onze samenwerkingspartners hebben bereikt.

Samen met onze partners op het gebied van veiligheid is het voorliggende nieuwe integrale veiligheidsbeleid vorm gegeven. Op basis van de Veiligheidsmonitor 2017, politiecijfers en nieuwe trends en ontwikkelingen in het veiligheidsdomein zijn er nieuwe doelstellingen opgesteld en waar nodig worden doelstellingen uit de voorgaande kadernota voortgezet.

1.6 Kernbeleid Veiligheid Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Het nieuwe integrale veiligheidsbeleid wordt ontwikkeld met behulp van de methode **Kernbeleid Veiligheid** van de VNG. Om gemeenten te ondersteunen bij het opzetten van integraal veiligheidsbeleid heeft de VNG de handreiking Kernbeleid Veiligheid ontwikkeld. Deze handreiking helpt onder meer bij het ontwikkelen van een strategische visie, het selecteren van prioriteiten en de aanpak hiervan en de uitgangspunten voor samenwerking tussen de verschillende partners.

Binnen het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) is afgesproken dat alle gemeenten in de regio IJsselland het integrale veiligheidsbeleid opstellen via deze methode. Op deze wijze ontstaat er meer eenheid in het integrale veiligheidsbeleid van de deelnemende gemeenten en is het eenvoudiger om ervaringen en informatie uit te wisselen. Het Beleidsplan integrale veiligheid 2019-2022 van de gemeente Dalfsen is ook volgens deze methode opgesteld.

1.7 Gemeentelijke veiligheidsthema's

De methode Kernbeleid Veiligheid ondersteunt gemeenten bij het opzetten van het integrale veiligheidsbeleid. Met de behandeling van fysieke en sociale veiligheid, subjectieve en objectieve veiligheid wordt er een integrale aanpak gehanteerd. De methode beschrijft 5 veiligheidsvelden die vervolgens 22 veiligheidsthema's onderverdelen. In onderstaande tabel vindt u de veiligheidsvelden en veiligheidsthema's.

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema's
1. Veilige woon- en leefomgeving	1.1 Sociale kwaliteit (o.a. woonoverlast, alcohol- en drugsoverlast, overlast verwarde personen, geluidsoverlast)
	1.2 Fysieke kwaliteit (o.a. vernielingen, verloedering/zwerfvuil)
	1.3 Objectieve veiligheid/ veelvoorkomende en 'high impact-criminaliteit' (o.a. woninginbraken, auto-inbraken, fietsendiefstal, straatroof, bedreiging, mishandeling, huiselijk geweld)
	1.4 Subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel)
2. Bedrijvigheid en veiligheid	2.1 Veilig winkelgebied
	2.2 Veilige bedrijventerreinen
	2.3 Veilig uitgaan
	2.4 Veilige evenementen
	2.5 Veilig toerisme
3. Jeugd en overlast	3.1 Jeugdoverlast
	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren

	3.3 Jeugd, alcohol en drugs
	3.4 Veilig in en om de school
4. Fysieke veiligheid	4.1 Verkeersveiligheid
	4.2 Brandveiligheid
	4.3 Externe veiligheid (gevaarlijke stoffen)
	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing
5. Integriteit en veiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering
	5.2 Georganiseerde criminaliteit
	5.3 Veilige publieke taak
	5.4 Informatieveiligheid
	5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

2. Huidige situatie

2.1 Veiligheidsanalyse

De veiligheidsanalyse geeft inzicht in de objectieve en subjectieve veiligheid. In paragraaf 1.2 zijn deze twee begrippen uitgelegd.

Dataset criminaliteitscijfers gemeente Dalfsen

Als input voor de veiligheidsanalyse worden de politiecijfers van Politie Eenheid Oost-Nederland ('Dataset gemeente Dalfsen') gebruikt.

Veiligheidsmonitor 2017

Een ander belangrijke bron van informatie voor de veiligheidsanalyse is de Veiligheidsmonitor. De veiligheidsmonitor is een veiligheidsenquête die in najaar 2017 onder bijna 2900 inwoners van 18 jaar en ouder in de gemeente is verspreid. Hiervan hebben er 1244 meegewerkt, wat 43% van de steekproef is.

Hierbij is gebruik gemaakt van het Burgerpanel en een schriftelijke enquête die per post is verspreid. Er werden vragen gesteld op het gebied van onder andere (on)veiligheidsgevoelens, leefbaarheid en aangiftegedrag.

2.1.1 Veilige woon- en leefomgeving

Veiligheidsproblematiek

Kernindicatoren op dit veld zijn 'sociale kwaliteit', 'fysieke kwaliteit', 'objectieve veiligheid' en 'subjectieve veiligheid'. Tabel 2 bevat cijfermatige gegevens over deze indicatoren.

De cijfers met betrekking tot de sociale kwaliteit hebben betrekking op de leefbaarheid en de sociale samenhang in de buurt. In hoeverre kent men de buren en heeft men hier goed contact mee? Maar ook de overlast van buurtbewoners, bijvoorbeeld stank- en geluidsoverlast zijn van invloed op de sociale kwaliteit.

De fysieke kwaliteit komt tot uiting in de voorzieningen in de buurt en het onderhoud van de leefomgeving. Worden wegen, plantsoenen en voetpaden goed onderhouden? Naast het onderhoud gaat het ook over de aanwezigheid van voorzieningen, goede speelplekken voor kinderen, goede voorzieningen voor jongeren en voldoende openbare verlichting.

De objectieve veiligheid is voornamelijk gebaseerd op politiestatistieken. Woninginbraak, diefstal van of uit voertuigen en fietsendiefstallen zijn van invloed op de objectieve veiligheid. Onder geweldsdelicten wordt verstaan: moord, doodslag, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof en overvallen. Het rapportcijfer voor veiligheid in de gemeente is afkomstig uit de Veiligheidsmonitor 2017. Hierbij is mensen gevraagd om een cijfer op schaal van 1 tot en met 10 te geven voor de veiligheid in de eigen kern.

De subjectieve veiligheid wordt in de tabel omschreven als de geschatte kans op slachtofferschap in de komende 12 maanden of slachtofferschap in de afgelopen 12 maanden.

Indicator	bron	2014	2015	2016	2017	2013	2017
<i>t.a.v. sociale kwaliteit:</i>							
Sociale cohesie	Veiligheidsmonitor					6.8	7.0
Rapportcijfer leefbaarheid	Veiligheidsmonitor					7.7	7.8
Overlast omwonenden	Veiligheidsmonitor					10%	12%

Overlastmeldingen	Politie	292	282	241	262	343	262
Geluidsoverlast	Politie	112	74	76	82	76	82
<i>t.a.v. fysieke kwaliteit:</i>							
Fysieke voorzieningen	Veiligheidsmonitor					6.1	6.3
Verloedering:	Veiligheidsmonitor						
Hondenpoep (overlast, van 'een beetje' tot 'veel')	Veiligheidsmonitor					48%	47%
Rommel op straat (overlast, van 'een beetje' tot 'veel')	Veiligheidsmonitor					27%	25%
Bekladde muren of gebouwen	Veiligheidsmonitor					3%	3%
Vernielingen	Politie	87	78	73	66	101	66
<i>t.a.v. objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit:</i>							
Rapportcijfer veiligheid	Veiligheidsmonitor					7.1	7.4
Diefstal/ inbraak woning	Politie	71	46	76	40	125	40
Voertuigcriminaliteit (Inbraak van of uit motorvoertuig)	Politie	11	10	22	5	37	5
Diefstal van brom-, fietsen	Politie	59	48	22	21	59	21
Overige vermogensdelicten	Politie	70	65	38	34	81	34
Gewelddelicten	Politie	38	39	24	32	42	32
<i>t.a.v. subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel:</i>							
Slachtofferschap <12 maanden	Veiligheidsmonitor					36%	28%

Tabel 2: Statistieken veilige leef- en woonomgeving

2.1.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'veilig winkelgebied', 'veilige bedrijventerreinen', 'veilig uitgaan', 'veilige evenementen' en 'veilig toerisme'. Tabel 3 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen.

De onderstaande tabel is gericht op onveiligheidsgevoelens op locaties in de gemeente waar veel mensen samenkomen. Hierbij valt te denken aan het centrum of winkelgebied in de eigen kern. Maar ook diefstal en inbraken bij bedrijven worden meegenomen in de statistieken.

Indicator	bron	2014	2015	2016	2017	2013	2017
Onveiligheidsgevoel in eigen centrum	Veiligheidsmonitor					2%	3%
Onveiligheidsgevoel in eigen winkelgebied	Veiligheidsmonitor					2%	2%
Onveiligheidsgevoel rondom uitgaansgelegenheden	Veiligheidsmonitor					9%	9%
Onveiligheidsgevoelens bij het treinstation	Veiligheidsmonitor					10%	9%
Diefstal/ inbraak bedrijven en instellingen	Politie	39	18	14	10	30	10
Winkeldiefstal	Politie	10	15	7	15	19	15

Tabel 3: Statistieken bedrijvigheid en veiligheid

2.1.3 Jeugd en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'jeugdoverlast', 'jeugdcriminaliteit/individuele probleemjongeren', 'jeugd, alcohol en drugs' en 'veilig in en om de school'. Tabel 4 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de ervaren overlast (subjectief) en de objectieve overlast in de vorm van overlastmeldingen bij de politie. De overlast houdt voornamelijk in dat er geluidsoverlast is en dat er gecroost wordt met auto's en brommers.

Indicator	bron	2014	2015	2016	2017	2013	2017
Overlast van groepen jongeren (subjectief) (komt wel eens voor)	Veiligheidsmonitor					17%	8%
Overlastmeldingen groepen jongeren (objectief)	Politie	60	58	71	58	67	58
Aantal hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen	Politie					2	0

Tabel 4: Statistieken jeugd en veiligheid

2.1.4 Fysieke veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'verkeersveiligheid', 'brandveiligheid', 'externe veiligheid' en 'rampenbestrijding en crisisbeheersing'. Tabel 5 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen. De cijfers uit de veiligheidsmonitor zijn cijfers met betrekking tot overlast die wel eens voorkomt.

De input voor de gegevens met betrekking tot fysieke veiligheid heeft in de gemeente Dalfsen voornamelijk te maken met verkeersgerelateerde cijfers. De eerste indicatoren zijn afkomstig uit de veiligheidsmonitor. De politiegegevens hebben betrekking op de objectieve gegevens zoals meldingen van parkeeroverlast en slachtoffers van verkeersongevallen.

Indicator	bron	2014	2015	2016	2017	2013	2017
Te hard rijden (veel tot een beetje overlast)	Veiligheidsmonitor					63%	61%
Agressief rijgedrag brommers/ scooters	Veiligheidsmonitor					22%	21%
Agressief rijgedrag fietsers	Veiligheidsmonitor					6%	8%
Parkeerproblemen door evenementen	Veiligheidsmonitor					10%	9%
Parkeerproblemen overig	Veiligheidsmonitor					20%	21%
Parkeeroverlastmeldingen	Politie	50	42	48	42	52	42
Ziekenhuisgewonden (Verkeer)	Politie	31	31	24	19	24	19
Doden (Verkeer)	Politie	2	3	3	2		2

Tabel 5: Statistieken fysieke veiligheid

2.1.5 Integriteit en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Te onderscheiden thema's binnen dit veiligheidsveld zijn:

- Polarisatie en radicalisering: Hierbij valt te denken aan ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij door hun wijze van handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Voorbeelden zijn rechts- of links extremisme en islamisme/jihadisme. Signalen die hierop kunnen duiden worden geregistreerd in de politieregistratie, de regionale antidiscriminatievoorziening en de Veiligheidsmonitor. Hiervan is de afgelopen periode geen sprake geweest.
- Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit: Hierbij gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in gemeente / op gemeentelijk grondgebied, met mogelijk een bedreigende uitstraling naar de (woon-)omgeving, bijvoorbeeld drugsgelateerde criminaliteit, mensenhandel, witwassen en Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Ook in de gemeente Dalfsen zijn de afgelopen jaren enkele hennepplantages ontmanteld en wordt drugsafval gedumpt. Dit is een thema wat de komende jaren (regionale) prioriteit zal krijgen, onder de overkoepelende noemer 'Ondermijning'.
- Veilige publieke taak : Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Dit geldt voor politie- brandweer- en ambulancepersoneel maar helaas ook voor gemeentelijke handhavers en baliepersoneel. Maar ook voor politieke ambtsdragers als raadsleden, wethouders en burgemeesters. Ook in Dalfsen hebben we hier (soms) mee te maken. Enkele personen hebben de afgelopen periode een lokaalverbod voor het gemeentehuis gekregen.
- Informatieveiligheid: Gemeenten zijn, net als andere (overheid-s)organisaties kwetsbaar als het gaat om (digitale) dienstverlening, met name het veilig/beveiligd uitvoeren hiervan en het beheer van persoonsgegevens. Momenteel en in de afgelopen periode wordt veel aandacht besteed aan de optimalisering van de weerbaarheid van de gemeentelijke digitale dienstverlening / digitale processen, zowel in technisch opzicht als in het kader van bewustwording onder medewerkers.
- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit: Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstrengeling maar ook het gevolg zijn van 'niet-intentionele' verrommeling van processen. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer 'per ongeluk'. Inte-

griteitschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid doordat bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen bewegingsruimte krijgen (onvolkomen BIBOB-procedures), ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit. De afgelopen periode is er binnen de gemeentelijke organisatie de nodige aandacht geweest voor bewustwording van wat het thema eigenlijk precies inhoudt en op het belang van alertheid hierop, zowel (persoonlijk) bij de medewerkers als op signalen bij collega's.

3. Strategisch kader

In het *Strategisch kader* worden de hoofdkoers, de strategische uitgangspunten en strategische partners van het nieuwe beleid beschreven. Deze partners dragen bij aan de totstandkoming en uitvoering van het nieuwe beleid en leveren dus ook input.

3.1 Hoofdkoers

De hoofddoelstelling van het huidige integrale veiligheidsbeleid is om samen met alle veiligheidspartners de huidige veilige woon- en leefomgeving in stand te houden en te verbeteren. Deze doelstelling streven wij ook in de nieuwe beleidsperiode na. Dit doen wij op basis van de volgende strategische uitgangspunten.

3.2 Strategische uitgangspunten

3.2.1 Draagvlak onder de Veiligheidspartners

Om het beleid effectief te laten zijn is het van belang dat het beleid breed gedragen wordt. Samen met veiligheidspartners wordt er een aanpak gekozen om de doelstellingen te behalen. Deze partners kunnen elk door hun eigen expertise een belangrijke bijdrage leveren maar ook samenwerking met andere gemeenten kan een belangrijke basis vormen voor een breed gedragen regionale aanpak.

3.2.2 De burger als veiligheidspartner: Sturen op zelfredzaamheid

Om de doelstellingen uit het beleidsplan integrale veiligheid te halen is de hulp van de inwoners van de gemeente nodig. Na verschillende rampen en crises in binnen- en buitenland blijkt dat burgers zichzelf goed kunnen redden. In veel gevallen is de (cruciale) eerste hulp in handen van familie, burens, omstanders en andere niet-professionele hulpverleners. Maar niet alleen in het geval van een ramp, crisis of incident staan burgers klaar om een helpende hand te bieden. Ook in de dagelijkse praktijk wordt er vanuit de overheid steeds meer gestuurd op zelfredzaamheid van de burger. Preventieve initiatieven na een inbraakgolf of het opstarten van een burgeralarmering bij een hartstilstand zijn hier voorbeelden van. De gemeente heeft te weinig capaciteit en middelen om deze projecten zelf op te starten en te onderhouden maar wil bij concrete plannen vanuit inwoners een faciliterende rol spelen, bijvoorbeeld in de vorm van het beschikbaar stellen van een ruimte om een bijeenkomst te organiseren.

3.3 Strategische partners

De gemeente heeft de regierol op het integraal veiligheidsbeleid. Daarmee heeft het ook de taak om de samenwerking tussen de verschillende partijen tot stand te brengen. Het integrale veiligheidsbeleid van de gemeente komt tot stand door een samenwerking met zowel interne als externe partners.

Belangrijke externe partners zijn:

Veiligheidsregio IJsselland

In Nederland zijn 25 Veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland. Binnen onze regio werken politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), gemeenten (die verantwoordelijk zijn voor bevolkingszorg) en crisispartners samen om de rampenbestrijding en crisisbeheersing te organiseren. Daarnaast is de Veiligheidsregio sinds januari 2014 ook verantwoordelijk voor de lokale brandweezorg, verdeeld over 35 brandweerkazernes en -posten in de elf gemeenten van onze regio (Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle).

De veiligheidsregio stelt in 2018 een nieuw risicoprofiel, dekkingsplan en meerjarenbeleidsplan 2019-2022 op, de laatste in nauwe samenwerking met de gemeenten. Oorspronkelijk liep het huidige

beleidsplan tot en met 2018. Echter: In haar vergadering van 27 september 2017 heeft het Algemeen bestuur van de veiligheidsregio besloten het beleidsplan met één jaar te verlengen (t/m 2019). Reden hiervoor is om in 2018 actief het gesprek aan te kunnen gaan met de (nieuwe) gemeenteraden, om deze meer in positie te brengen in relatie tot de Veiligheidsregio. De raad zal dus in het najaar van 2018 actief worden betrokken bij de totstandkoming van de meerjarenbeleidskaders vanaf 2020.

N.B. De burgemeester als portefeuillehouder vertegenwoordigt binnen de Veiligheidsregio twee belangen – de rol van mede-eigenaar en de rol als opdrachtgever/klant - waardoor een rolconflict kan ontstaan. Door de vermenging van de functies is het moeilijk om ervoor te zorgen dat verschillende belangen op een transparante manier worden behartigd. Om voor meer transparantie te zorgen is het van belang dat duidelijk is wat de gemeente wil realiseren bij/met de verbonden partij zodat de portefeuillehouder met een opdracht naar de verbonden partij gaat. Hiertoe wordt in december 2018 een gemeentelijke visie opgesteld op de inbreng in de Veiligheidsregio. In deze visie wordt vastgelegd wat de gemeente wil realiseren bij/met de Veiligheidsregio IJsselland. Hierin worden duidelijke prestaties verwoord welke worden opgenomen binnen de reguliere planning- en controlcyclus. Doel is dat de portefeuillehouder deze visie van de gemeente uitdraagt in het bestuur van de Veiligheidsregio en dit probeert te realiseren en hierover verantwoording aflegt aan de gemeenteraad.

Nationale Politie

Met ingang van 1 januari 2013 is de politieorganisatie genationaliseerd. Eén nationale politie, onderverdeeld in tien regionale eenheden. Deze tien regionale eenheden zijn ook onderverdeeld in zogenaamde robuuste basisteams. Dalfsen valt binnen het basisteam Vechtdal en kent 5 wijkagenten (waarvan een Operationeel Expert) en twee jeugdagenten.

In 2018 wordt een nieuw Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2019-2022 opgesteld. Hierin worden de doelen voor de politie voor deze periode uitgewerkt. Echter: De lokale prioriteiten blijven centraal staan. Deze worden opgepakt met de lokale partners. Tot 2018 werd er gewerkt met een teamplan maar vanaf 2018 maken de wijkagenten zelf een lokaal jaarplan met daarin de prioriteiten voor dat jaar. Op deze wijze kan echt lokaal maatwerk worden geleverd.

Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV)

De gemeenten in de regio werken samen in het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) IJsselland. Het RCIV is het centrale aanspreekpunt in de regio op het gebied van integrale veiligheid. Naast de lokale afstemming tussen politie en het Openbaar Ministerie is dit via het RCIV ook op regionaal niveau mogelijk. Bij regionale projecten is het RCIV ook betrokken en kan door de aanwezige expertise benaderd worden voor vragen vanuit de gemeenten.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC ON)

De tien RIEC's (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en het LIEC (Landelijk Informatie en Expertise Centrum) ondersteunen partners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit, met als doel samenwerking te stimuleren en de overheid en maatschappij weerbaarder te maken om zo ondermijning tegen te gaan. Dat begint op het lokale niveau waarbij de RIEC's een belangrijke rol vervullen. Het RIEC richt zich met name op:

- Vergroten bewustwording bij de overheid en private partijen over de problematiek van ondermijning;
- ondersteunen en versterken van samenwerking binnen de overheid en met publiek private partners;
- delen van kennis en expertise op gebied van de aanpak van ondermijning.

Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland

Het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland is een samenwerkingsverband van 78 gemeenten, politie en justitie in District Oost-Nederland. De organisatie bestaat uit een Bestuurlijke Begeleidingsgroep (BBG) en ambtelijke expertteams voor zes thema's: Woninginbraak (HIC, High Impact Crime), Verwarde personen, Ondermijning (Hennep), Outlaw Motor gangs (OMG's), Informatievoorziening en Jeugd.

De BBG bestaat uit een burgemeester uit elk DVO (Districtelijk veiligheidsoverleg, voor IJsselland is dus bgm. Henk-Jan Meijer van de gemeente Zwolle), een hoofdofficier en een portefeuillehouder politie. Een ambtelijke kerngroep, waarin gemeenten en politie participeren, ondersteunt de BBG en onderhoudt verbinding met het Ambtelijk Overleg Oost-Nederland. De expertteams bestaan uit ambtenaren uit gemeente binnen de vijf districten, politie, justitie en RIEC-ON. In de expertgroep Verwarde personen zijn ook de GGZ instellingen deelnemer. Desgewenst kunnen andere partners aansluiten of worden deze geconsulteerd. De leden van het BBG hebben elk één of meerdere thema's in hun portefeuille.

Overige externe partners:

- SAAM Welzijn
- Openbaar Ministerie
- Veiligheidshuis IJsselland

Interne partners:

Naast de externe partners is de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid voor een belangrijk deel afhankelijk van de interne partners, de verschillende eenheden binnen de gemeente zelf, bijvoorbeeld:

- Maatschappelijke ondersteuning (Jeugd, WMO, Sociale kernteams)
- Ruimtelijke ontwikkeling (Ruimtelijke ordening, Milieu)
- Openbare Ruimte (Beheer openbare ruimte, Wegen, Openbare verlichting)
- Publieksdienstverlening (Evenementen, APV/bijzondere wetten, Handhaving en toezicht incl. juridische zaken)

3.3.1 Hoe gaan deze partners bijdragen aan de totstandkoming van het nieuwe beleid?

Met de meeste externe partners vindt regelmatig structureel overleg plaats, bijvoorbeeld het politieoverleg tussen burgemeester en de teamchef van politie en de Vechtdaldriehoek (burgemeesters van Dalfsen, Ommen en Hardenberg, de Officier van Justitie en teamchef van politie team Vechtdal). De uitkomsten van de veiligheidsanalyse worden via deze gremia besproken en er worden afspraken gemaakt over de doelen en effecten die we willen bereiken, waar deze specifieke partner een bijdrage aan kan leveren. Hierbij gaan we gebruik maken van de 3W-systematiek: Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Met de interne partners hebben afzonderlijke gesprekken plaatsgevonden via welke er concrete afspraken zijn gemaakt.

3.4 Gemeenteraad

In de Programmabegroting 2018-2021 heeft de gemeenteraad in programma 2 'Openbare orde en veiligheid' speerpunten vastgelegd met betrekking tot openbare orde en veiligheid.

- Implementatie Wet aanpak woonoverlast;
- Beleid om op te kunnen treden tegen illegale (verkoop)punten van drugs (op grond van de Art. 13b Opiumwet/wet Damocles);
- De veiligheidsregio stelt een nieuw risicoprofiel, dekkingsplan en beleidsplan 2019-2022 op.

3.5 Uitvoeringsplannen

Als aanvulling op het integraal veiligheidsbeleid wordt er tweejaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan is operationeel van karakter en beschrijft hoe aan het beleid uitvoering wordt gegeven. Kenmerkend voor het uitvoeringsplan is de vertaling van de hoofdlijnen uit het beleidsplan

naar concrete acties. De uitvoeringsplannen vormen input voor de afdelingsplannen in de organisaties. Het uitvoeringsplan wordt samen met de partners opgesteld.

4. Focus beleidsperiode 2019-2022

Op basis van de Veiligheidsanalyse worden de (lokale) prioriteiten voor het nieuwe veiligheidsbeleid bepaald. In de Veiligheidsmonitor is aan de inwoners gevraagd welke problemen op de gebieden Leefbaarheid en Veiligheid volgens hen met voorrang moeten worden aangepakt. De top 3 ziet er als volgt uit: 'Te hard rijden' staat met stip op nummer 1: 33% vindt dit het belangrijkste probleem dat moet worden opgelost. Ook 'hondenpoep' blijft een belangrijke 'kleine ergernis' (22%), op de voet gevolgd door woninginbraken (21%). De overlast door hondenpoep zetten wij separaat weg en wordt verder niet meegenomen in dit veiligheidsbeleid.

In het beleidsplan integrale veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen **lokale** en **regionale** prioriteiten / thema's. Lokale prioriteiten worden (logischerwijs) lokaal opgepakt in samenwerking met de lokale partners. Daarnaast is er een aantal onderwerpen / thema's dat zich bij uitstek leent voor een regionale aanpak, onder regie van het RCIV, RIEC en/of het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland.

De prioriteiten voeren de komende jaren de boventoon in de uitvoeringsplannen. De onderwerpen die niet zijn geprioriteerd worden echter niet uit het oog verloren en worden beschreven in hoofdstuk 5.

4.1 Lokale prioriteiten

Op basis van de Veiligheidsmonitor 2017 en na overleg met de diverse in- en externe partners wordt prioriteit gegeven aan de volgende lokale onderwerpen, d.w.z.. onderwerpen die we met een lokale aanpak te lijf gaan en waarbij we concrete doelstellingen hebben geformuleerd.

1. Woninginbraken

Hoewel het aantal woninginbraken de laatste jaren gelukkig een dalende lijn laat zien blijft dit een probleem met een hoge urgentie omdat het een zogenaamde High Impact Crime (HIC) betreft. HIC's veroorzaken materiële schade maar het is vooral de grote impact op de slachtoffers waarom we aan de aanpak van woninginbraken een hoge prioriteit blijven geven.

De afgelopen jaren heeft de gemeente al veel aandacht besteed aan het onderwerp woninginbraken. Sinds 2012 is Burgernet actief in de gemeente Dalfsen. Inmiddels heeft ruim 14% van de inwoners zich aangesloten bij Burgernet. Naast de invoering van Burgernet heeft de gemeente in samenwerking met de politie voorlichtingsavonden gehouden met betrekking tot woninginbraken, zijn er flyers verspreid met preventietips en is er op andere manieren aandacht gevraagd voor het thema door bijvoorbeeld witte voetjesacties te organiseren.

Hoofdlijnen van de aanpak 2019 – 2022

De aanpak van woninginbraken door de gemeente blijft vooral gericht op de bewustwording van burgers. Door middel van het geven van voorlichting via verschillende kanalen (KernPunten, website, social media, flyeracties) worden burgers gestimuleerd na te denken over woninginbraken en hun eigen rol in het veiliger maken van de eigen leefomgeving. Ook de komende beleidsperiode zal er blijvend aandacht worden gevraagd voor Burgernet. Burgers worden ook gestimuleerd zelf (preventieve) maatregelen te nemen om de kans op een woninginbraak te verkleinen, bijvoorbeeld door het toepassen van extra hang- en sluitwerk, het bewust worden van het eigen handelen (deur op slot, licht laten branden etc.) en het opzetten van Whats-appgroepen. Een belangrijke partner hierbij is de politie, waarmee we bijvoorbeeld weer nauw gaan samenwerken in het kader van het Donkere dagen Offensief (DDO) wat elk najaar plaatsvindt. Concrete activiteiten worden benoemd in het Uitvoeringsprogramma 2019-2020.

Doelstelling

- Het aantal woninginbraken is in 2022 gedaald met 50% t.o.v. 40 woninginbraken in 2017

2. Te hard rijden

Te hard rijden binnen de bebouwde kom is structureel één van de grootste vormen van overlast. Uit de Veiligheidsmonitor 2017 is gebleken dat de ondervraagden vinden dat dit probleem met voorrang dient te worden aangepakt, 33% van de ondervraagden noemt dit als prioriteit nummer 1. Eenenzestig procent van de inwoners ervaart (van een beetje tot veel) overlast door te hard rijdende voertuigen. In 2013 was dit 63%, dus er is weliswaar sprake van een lichte daling maar het blijft een (te) groot probleem.

Hoofdpijnen van de aanpak

De gemeente werkt samen met de politie en Veilig Verkeer Nederland (VVN) samen aan de verkeersveiligheid in de gemeente. Eens in de zes weken vindt er een overleg plaats tussen de gemeente en de politie over verkeerszaken. In het jaarlijkse actieplan verkeersveiligheid worden educatie- en voorlichtingsprojecten opgenomen, welke inzetten op bewustwording van de verkeersdeelnemers. Jaarlijks worden op diverse locaties snelheidsdisplays geplaatst, ook weer voor het ontwikkelen van bewustwording.

Gedurende het hele jaar proberen we door aanpassingen aan de infrastructuur de snelheid van het gemotoriseerd verkeer te reduceren (zie bv. aanleg plateaus Kampmansweg en reconstructie Beatrixstraat).

Doelstelling:

De door inwoners ervaren overlast door te hard rijden is in 2021 met 6% gedaald ten opzichte van 2017.

3. Aanpak woonoverlast

Met de inwerkingtreding van de Wet aanpak woonoverlast per 1 juli 2017 hebben gemeenten meer mogelijkheden gekregen om woonoverlast aan te pakken in zowel huur- en koopwoningen. De burgemeester kan door middel van deze wet specifieke gedragsaanwijzingen geven aan de overlastgever bij ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden. Dit kan alleen wanneer een waarschuwing, mediation of buurtbemiddeling niet werken. Werkt de gerichte aanpak niet? Dan kan de burgemeester alsnog de woning sluiten.

Hoewel op het gebied Leefbaarheid niet door de inwoners genoemd als prioriteit in aan te pakken problemen merken we (zowel in het Sociaal Domein als op het gebied van Openbare orde en veiligheid) een toenemende overlast die mensen ervaren van buurtbewoners. Uit de Veiligheidsmonitor 2017 blijkt dat volgens 24% van de ondervraagden overlast door buurtbewoners wel eens voorkomt. Daarom wordt overlast door omwonenden / woonoverlast toegevoegd als lokale prioriteit voor de komende jaren.

Hoofdpijnen van de aanpak

Voordat we de wet kunnen toepassen moeten er in de gemeente Dalfsen nog een aantal stappen gezet worden. Zo dient er in de eerste plaats een eenduidig en structureel Plan van Aanpak te worden opgesteld met interne afdelingen en externe partners. De nieuwe Wet aanpak woonoverlast biedt een mooie gelegenheid om gezamenlijk naar de aanpak van woonoverlast te kijken. Het is belangrijk om zicht te hebben op de casussen en waar deze binnenkomen. Een klacht kan op verschillende afdelingen binnenkomen, en het is niet altijd duidelijk wie wanneer verantwoordelijk is. Ook kan het voorkomen dat inwoners gaan 'shoppen' bij verschillende instanties. Door een gezamenlijk protocol op te stellen met de interne afdelingen en de externe partijen zoals politie, SAAM Welzijn en VechtHorst, kunnen er afspraken gemaakt worden wie wanneer aan zet is. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheid om met de samenwerkingspartners een gezamenlijk centraal punt op te zetten waar de overlastzaken worden geregistreerd. Voorjaar 2019 gaan we aan de slag met het Plan van Aanpak.

Doelstelling:

De door inwoners ervaren overlast door omwonenden is in 2021 met 4% gedaald t.o.v. 2017.

4. Zelfredzaamheid en Risicocommunicatie

Om zelfredzaamheid van burgers te stimuleren is het voor hen belangrijk om te weten hoe zij moeten handelen in een noodsituatie, maar ook hoe zij zelf kunnen bijdragen aan het voorkomen van woninginbraken of hoe te handelen in situaties waarbij iemand bijvoorbeeld een hartstilstand krijgt. Om hen hierop voor te bereiden vindt in samenwerking met Veiligheidsregio IJsselland risicocommunicatie plaats. De Veiligheidsregio is wettelijk verantwoordelijk voor risicocommunicatie, maar dat wil niet zeggen dat zij de agenda bepaald. Naast de verplichte communicatie over de risico's die zijn verbonden aan de rampen en crises uit de Regionale Risicoprofielen wordt ook nadrukkelijk gezocht naar maatwerk per gemeente, afhankelijk van wat de burger wil agenderen. Uit de Veiligheidsmonitor 2017 van de gemeente Dalfsen is gebleken dat inwoners behoefte hebben aan informatie over een handelingsperspectief bij een snelverspreidende ziekte (41%), bij geen of vervuild kraanwater (38%) en een verkeersongeluk met gevaarlijke stoffen (36%). Samen met de Veiligheidsregio gaan wij aan de slag om in de informatiebehoefte op deze en overige thema's te voorzien. Vanuit de GHOR (Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio, ook onderdeel van de Veiligheidsregio) is veel aandacht voor (het stimuleren van) burgerhulpverlening als (EHBO, reanimatie etc.).

Er zijn verschillende informatiekanalen die kunnen worden ingezet om inwoners voor te bereiden op eventuele noodsituaties. De inwoners is gevraagd hoe zij informatie zouden willen ontvangen over wat te doen bij noodsituaties. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Het meest gekozen informatiekanaal is de website van de gemeente Dalfsen (55%). Een folder van de gemeente vindt 49% van de inwoners een geschikte informatiebron. Iets minder dan een derde van de inwoners zou informatie willen ontvangen via een lokale krant, een app of een brief van de gemeente.

Naast deze kanalen geeft de website **risicokaart.nl** op gebiedsniveau een specifiek overzicht van risico's met gevaarlijke stoffen die kunnen leiden tot rampen en ongevallen. Ook worden er adviezen gegeven over wat te doen bij calamiteiten. Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat maar een klein deel van de inwoners van de gemeente Dalfsen (13%) weet van het bestaan van deze kaart. Van de inwoners die op de hoogte zijn van het bestaan van risicokaart.nl, heeft bijna de helft deze website wel eens bekeken. Op de vraag of men weet welke risico's er in de directe omgeving van de inwoner zijn, antwoordt 24% bevestigend; 76% weet dat niet.

Voor het vergroten van het risicobewustzijn (maar zonder mensen onnodig een gevoel van onveiligheid te geven) gaan wij meer bekendheid geven aan de risicokaart.

Vergrijzing en verminderd zelfredzamen

We zien de laatste jaren een trend is dat ouderen en mensen met psychische of lichamelijke problemen steeds meer op zichzelf wonen en niet meer in instellingen. Dat vraagt in de risicocommunicatie om een doelgroepgerichte benadering, zowel op het gebied van preventie als het bieden van een handelingsperspectief. Veiligheidsregio IJsselland zet via het programma Brandveilig leven in op het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn bij deze specifieke doelgroep.

Doelstelling

- Het percentage inwoners dat aangeeft behoefte te hebben aan informatie over hoe te handelen bij een snelverspreidende ziekte (41%), geen of vervuild kraanwater (38%) en verkeersongeluk met gevaarlijke stoffen (36%) is in 2021 gedaald met 10% ten opzichte van 2017.
- Het percentage inwoners dat op de hoogte is van het bestaan van de risicokaart (2017: 13%) is in 2021 gestegen met 10%.

4.2 Sturen en meten aanpak lokale prioriteiten

In deze paragraaf geven we een beknopte omschrijving van welke doelen we willen bereiken en welke resultaten we willen behalen, om zodoende te meten of we op schema liggen wat betreft de realisatie van onze doelstellingen. De resultaten die we willen bereiken zijn gericht op de gehele looptijd van het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022. Eind 2021 wordt een nieuwe veiligheidsanalyse (Veiligheidsmonitor en politiecijfers) gehouden waarmee we kunnen vaststellen of de vooraf gestelde doelstellingen zijn behaald. Speerpunten uit het voorgestelde veiligheidsbeleid 2019 - 2022 zijn het terugdringen van problematiek rondom woninginbraken, aanpak woonoverlast en te hard rijden. Concrete uitvoeringsmaatregelen worden vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma 2019-2020. Onder het kopje 'Wat gaan we ervoor doen?' geven we alvast een korte doorkijk.

Hoe meten we dat?

Indicator	Bron	Nulmeting	2019	2020	2021	2022
Aantal woninginbraken	politicijfers	40 stuks (2017)	35	30	25	20
Te hard rijden	veiligheidsmonitor	61% (2017)	-	-	55%	-
aanpak woonoverlast	veiligheidsmonitor	24% (2017)	-	-	20%	-
Risicocommunicatie	veiligheidsmonitor	(2017)				
- Snel verspreidende ziekte		- 41%			- 31%	
- Geen of vervuild kraanwater		- 38%			- 28%	
- Verkeersongeluk gevaarlijke stoffen		- 36%			- 26%	
- Kennis Risicokaart		- 13%			- 23%	

* veiligheidsmonitor wordt vierjaarlijks uitgevoerd.

Wat gaan we ervoor doen?

- brede voorlichting via diverse beschikbare kanalen, sociale media, Burgernet etc.;
- nauwe samenwerking met politie, o.a. donkere dagen offensief;
- creëren bewustwording bij weggebruikers, o.a. door plaatsen snelheidsdisplays en diverse educatie en voorlichtingsprojecten;
- opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de APV van de gemeente;
- inzetten buurtbemiddeling;
- actieve risicocommunicatie in samenwerking met de Veiligheidsregio

4.3 Regionale thema's

Naast de lokale prioriteiten die we hebben gesteld zijn er ook belangrijke actuele onderwerpen die zich bij uitstek lenen voor een aanpak op regionaal niveau (hoewel lokale implementatie dan vervolgens nog wel noodzakelijk blijft). De komende beleidsperiode worden de volgende regionale thema's opgepakt:

1. Ondernijning
2. Cybercrime
3. Personen met verward gedrag

1. Ondernijning

Een belangrijk regionaal thema voor de komende jaren is / wordt de aanpak van ondermijnende criminele activiteiten, bijvoorbeeld zorgfraude, drugs/hennep, OMG's (Outlaw Motor Gangs) en cybercrime. Ondernijnde criminaliteit is sociaal en economisch verankerd in de samenleving en wortelt en manifesteert zich bij uitstek op lokaal niveau. Bij de uitvoering van criminele activiteiten en voor het investeren van de verkregen winsten is de criminele "ondernemer" aangewezen op de mogelijkheden die de plaatselijke infrastructuur en faciliteiten bieden. Zonder steun van de bovenwereld bestaat er namelijk geen succesvolle onderwereld. Deze steun kan echter ook onbedoeld vanuit de overheid zelf komen. Door het verstrekken van vergunningen of subsidies lopen gemeenten het risico onbewust criminelen te faciliteren.

Ook heeft het RIEC Oost-Nederland een plan van aanpak opgesteld waarbij voor alle gemeenten in IJsselland een lokaal ondernijningsbeeld wordt opgesteld, waarbij de volgende stappen worden doorlopen:

- a. Bewustwording: wat is ondernijning, hoe herken je het, inrichting organisatie etc.
- b. Verbeteren Informatiepositie: instellen meldpunt, interne afstemming, gemeentelijk beleid etc.
- c. Organiseren weerbaarheid (gemeentelijke) organisatie
- d. Opleveren lokaal ondernijningsbeeld

Thema's waar naar wordt gekeken zijn:

- Hennep / drugs
- OMG's
- Zorgfraude
- Integriteit overheid
- Cybercrime

Op basis van het lokale ondernijningsbeeld van de gemeente Dalfsen (voorzien in januari 2019) gaan wij vaststellen welke thema's hier lokaal een specifieke aanpak behoeven. Concrete acties en maatregelen worden opgenomen in de Uitvoeringsprogramma's.

Los van de lokale ondernijningsbeelden worden enkele thema's nu al opgepakt. Zo hoeven we niet te wachten op het beeld om te weten dat de aanpak van Hennep een belangrijk thema is. In december 2017 heeft het college van burgemeester en wethouders Damoclesbeleid vastgesteld. Artikel 13b Opiumwet (wet Damocles), is het juridische instrument om bestuurlijk op te treden tegen illegale (verkoop)punten. Op grond van dit artikel is de burgemeester bevoegd om een last onder bestuursdwang op te leggen indien in woningen of lokalen en/of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II behorend bij de Opiumwet wordt verkocht, afgeleverd, verstrekt of daartoe aanwezig is.

Daarnaast hanteren wij al de beleidslijn Bibob, waarin is opgenomen bij welke vergunningaanvragen standaard een Bibob-onderzoek wordt uitgevoerd. Het gaat om de volgende vergunningen:

- De vergunning op grond van artikel 3 van de Drank- en Horecawet voor het uitoefenen van het horecabedrijf;
- De vergunning op grond van artikel 3:4 van de Algemene Plaatselijke verordening voor het exploiteren van een seksinrichting;
- De vergunning op grond van artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke verordening voor het exploiteren van een openbare inrichting;
- De omgevingsvergunning (beperkte milieutoets) waarbij sprake is van bedrijfsmatig inzamelen van afvalstoffen op grond van artikel 2.1 van de BOR.

Nog niet opgenomen in de beleidslijn maar wel van toepassing is de omgevingsvergunning bouwactiviteiten (zonneparken). Op verzoek van het RIEC Oost-Nederland wordt bij deze vergunningsaanvragen sinds begin 2018 ook standaard een Bibob-onderzoek uitgevoerd. Na een jaar wordt, afhankelijk van de uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken, besloten of deze vergunningsaanvragen in de beleidslijn worden opgenomen.

Een andere mogelijke uitbreiding op de beleidslijn betreft vastgoed. Het RIEC werkt samen met een advocatenkantoor aan een format voor gemeente. Deze is naar verwachting najaar 2018 gereed.

2. Cybercrime (niet zijnde cybersecurity)

Uit de Veiligheidsmonitor 2017 blijkt dat 8% van de ondervraagden slachtoffer is geweest van (een vorm van) cybercriminaliteit. Hierbij is sprake van een lichte daling ten opzichte van 2013.

Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de verschillende begrippen die onder de noemer cybercrime gebruikt worden. De politie gebruikt de termen cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. De VNG en het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) hebben daar nog een derde term aan toegevoegd: Criminaliteit met een digitale component.

Onder Cybercrime wordt verstaan criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Zo bevatten de meeste telefoons en bankpassen computerchips die gemanipuleerd kunnen worden door cybercriminelen. Maar ook bedrijfssystemen, moderne auto's en chipkaarten zijn vatbaar voor cybercrime (hacken, DDossen, vernielen data). Voor het plegen van cybercrime gebruiken criminelen speciale apparatuur en software.

Met Gedigitaliseerde criminaliteit wordt bedoeld 'ouderwetse' criminaliteit die een nieuwe impuls heeft gekregen door de opkomst van computertechnologie. Denk hierbij onder meer aan internetoplichting (fraude op online handelsplaatsen zoals Marktplaats), online bedreiging en pesten, diefstal persoonsgegevens, verspreiden van kinderporno of het witwassen van geld via digitale betaalmethoden.

Digitale criminaliteit / computercriminaliteit: Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit samen.

Criminaliteit met een digitale component: de verbinding tussen de digitale en fysieke wereld waarin de digitale wereld zich op een dergelijke manier organiseert of manifesteert wat impact kan hebben op de openbare orde en veiligheid in de fysieke wereld. Binnen deze definitie valt elk delict waarbij digitale sporen kunnen bijdragen aan het oplossen ervan.

Dit omvat dus in elk geval digitale criminaliteit maar ook nog alle delicten die niet worden gepleegd met genetwerkte ICT als middel en die ook niet genetwerkte ICT als doel hebben, maar waarbij digitaal bewijsmateriaal kan helpen bij het oplossen van het delict.

Voorbeelden zijn: het hebben kinderporno op je computer, een moord waarbij de verdachte via internet een wapen heeft aangeschaft, online via verschillende kanalen bedreigingen en treiteren.

(Nieuwe) taak voor de gemeente (en overige partners)

Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit zijn voor veel gemeenten nieuwe uitdagingen. Ze komen niet in plaats van andere criminaliteitsvormen, maar er helaas juist extra bovenop.

Tot nu toe heeft de aanpak van cybercrime nog niet echt prioriteit gekregen bij zowel gemeenten als de diverse samenwerkingsverbanden. Maar het belang van een sluitende aanpak wordt steeds meer onderkend. Zo heeft de Districtelijke Regiegroep Ondernijning (DRO) het onderwerp benoemd als specifiek thema in de aanpak van ondernijning. Het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland heeft in haar voorstel voor nieuwe prioriteiten 2019-2022 het thema als volgt benoemd: *“Door verschillende partners en in het Bestuurscollege is de wens uitgesproken om iets te doen met het onderwerp cybercrime/-fraude. Er wordt aangegeven dat het een belangrijk onderwerp is maar dat we nog onvoldoende weten om te kunnen bepalen of/wat we hier gezamenlijk kunnen en willen doen. Vanuit de Veiligheidsstrategie willen we een verkenning doen naar het onderwerp: hoe bakenen we dit af, wat wordt er al gedaan en door wie, wat zijn de taken en verantwoordelijkheden van de partners in Oost-Nederland. De verkenning moet leiden tot een antwoord op de vraag of we dit onderwerp vanuit de Veiligheidsstrategie willen en kunnen oppakken”.*

Op korte termijn zal er dus nog geen regionale aanpak zijn maar naar verwachting nog wel binnen de looptijd van de komende beleidsperiode. Dat betekent niet dat we als gemeente Dalfsen nog niks kunnen doen met dit onderwerp, in preventieve zin. Door middel van voorlichting kunnen inwoners en ondernemers bewust worden gemaakt van de gevaren van digitale criminaliteit. Het moet duidelijk worden wat de impact van de digitale wereld op de fysieke wereld van inwoners binnen maar ook buiten de gemeente kan zijn. Hierbij kan worden samengewerkt met de politie en organisaties als SAAM Welzijn (jongeren en hun digitale wereld) maar ook ouderenorganisaties (met name als het gaat om internetfraude en bv. phishing).

3. Aanpak personen met verward gedrag: Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid

Waarom is een verbinding tussen zorg en veiligheid nodig?

Zowel in het Sociaal Domein (Eenheid Maatschappelijke Ondersteuning) als op het gebied van Openbare orde en integrale veiligheid (Eenheid Bedrijfsvoering) merken we een toenemende overlast die mensen ervaren van buurtbewoners. Dit kan relatief 'onschuldig' zijn op het gebied van bijvoorbeeld geluidsoverlast maar wat we ook meer zien is overlast door personen met verward gedrag. Sommige inwoners hebben complexe problemen die zowel het domein van zorg als het domein van veiligheid raken. Oplossingen voor deze problemen worden bereikt door een persoonsgerichte aanpak vanuit beide domeinen, waarin keten- en netwerkpartners, maar ook intern verschillende afdelingen, elkaar aanvullen en samen optrekken.

Gemeente Dalfsen heeft in de zomer van 2016 een plan van aanpak opgesteld voor personen met verward gedrag. Voor de gemeente Dalfsen geldt dat ten opzichte van 2011 het aantal meldingen van personen met verward gedrag met 115% gestegen is (2016). Andere gemeenten in de regio laten hetzelfde beeld zien. Bij de term personen met verward gedrag kun je denken aan mensen die zichzelf verwaarlozen, hun woning vervuilen, de weg in hun eigen hoofd kwijt zijn, overlast veroorzaken, zichzelf dreigen wat aan te doen en sommige gevallen ook anderen.

Regio

In de regio wordt onder regie van het Veiligheidshuis gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag voor de regio IJsselland. Gemeente Dalfsen maakt daar onderdeel van uit. Dit is ook noodzakelijk omdat de aanpak die nodig is in de uitvoering vaak bij partners in het veld ligt. Partners die aan tafel zitten om tot een sluitende aanpak te komen zijn:

- Gezamenlijke gemeenten
- GGZ
- OM
- Politie
- Forensische GGZ
- Zorginstellingen
- GGD forensisch arts
- RAV/GGZ vervoer/AZN
- Financiers zorg

De gemeente Dalfsen wordt vertegenwoordigd door de bestuursdienst Ommen-Hardenberg.

Dalfsen

De gemeente Dalfsen werkt niet met doelgroepenbeleid. We maken beleid voor de (kwetsbare) inwoners. Deze aanpak zal dus deel uit maken van een breder geheel aan maatregelen. Sommige problemen vragen om een unieke oplossing. Hiervoor werken we in de gemeente Dalfsen met een maatwerkbudget. Dit is een 'regelarm' potje met geld waaruit we ondersteuning kunnen verzorgen voor inwoners waarvoor de reguliere ondersteuning niet passend is. Dit zou ook ingezet kunnen worden wanneer er ondersteuning nodig is van een verwarde inwoner.

In oktober 2018 wordt een geactualiseerd Plan van aanpak aangeboden aan het college, waarin de afspraken die regionaal zijn gemaakt zijn opgenomen.

Interne samenwerking

Naast een sluitende regionale aanpak is ook een goede interne samenwerking belangrijk. De samenwerking tussen Maatschappelijke Ondersteuning en Openbare orde en (integrale) veiligheid

vindt nu vaak nog plaats op ad hoc-basis en vaak casus-gestuurd. Als zich een casus voordoet is dit meestal vanuit het Sociaal domein. Als mogelijk de openbare orde en veiligheid in het geding komt wordt de beleidsmedewerker integrale veiligheid ook 'ingevlogen'. Gezien het feit dat de overlast toeneemt en in sommige gevallen ook de ernst ervan is een structurelere vorm van samenwerking gewenst. Wij gaan onderzoeken hoe wij dit op korte termijn kunnen bewerkstelligen.

5. Overige veiligheidsthema's

In dit hoofdstuk worden kort de veiligheidsthema's benoemd die weliswaar geen prioriteit hebben gekregen maar die we zeker niet uit het oog zullen verliezen.

5.1 Jeugd en veiligheid

Het onderwerp 'jeugd en veiligheid' hebben en houden we scherp in beeld. Samen met de jeugdagenten en de jongerenwerkers van SAAM Welzijn worden alle meldingen en overige trends en ontwikkelingen besproken in het 6-wekelijkse 'overleg jeugdoverlast'.

Uit de cijfers van de politie blijkt dat het aantal meldingen van jeugdoverlast de laatste jaren redelijk stabiel blijft: 2014: 60, 2015: 58, 2016: 71, 2017: 58. In de gemeente Dalfsen was in 2018 sprake van 7 geregistreerde jeugdgroepen, waarvan 2 in Dalfsen, 4 in Nieuwleusen en 1 in Lemelerveld. Uit de Veiligheidsmonitor 2017 blijkt dat 8% van de ondervraagden wel eens overlast ondervindt van jeugd, tegenover 13% in 2013.

Het gezondheidsbeleid 'Kerngezond' en het preventieplan alcohol hebben aandacht voor lokale preventieve de thema's jeugd, alcohol en drugs. Uit dit beleid vloeien o.a. een bewustwordingscampagne over gewoontedrinken ("Gewoon lekker nuchter), een Centraal Contactpunt Drugs en een op te zetten barinstructie voor de oudste jeugdelftallen van onze voetbalverenigingen. Saam Welzijn voert het gezondheidsbeleid uit, alsmede het welzijnswerk inclusief het jeugd- en jongerenwerk. In de bijbehorende uitvoeringsplannen en de dagelijkse praktijk is nadrukkelijk aandacht voor de thema's met bijvoorbeeld het overlopersproject. Hierbij wordt flexibel samengewerkt met andere ketenpartners zoals Tactus Verslavingszorg om in te kunnen spelen op actuele thema's opgemerkt door scholen.

Daarnaast zijn er rondom de thema's verschillende gremia om bijvoorbeeld kennis te delen of casuïstiek te bespreken. Zo werken netwerkpartners samen in sociale kernteams (gemeente, politie, MEE, Fact, algemeen maatschappelijk werk de Kern, GGD, Saam welzijn, huisartsen), het overleg jeugdoverlast (gemeente, politie, Saam welzijn), het jeugdoverleg. (gemeente, kerken, Saam welzijn), het overleg evenementorganisatoren (gemeente, politie, evenementorganisatoren) en de werkgroep 'Gewoon Lekker Nuchter' (gemeente, politie, Saam Welzijn, Tactus Verslavingszorg, Carinova en GGD.

5.2 Aangiftegedrag

Om de kans op het oplossen van een misdrijf te vergroten is het belangrijk dat er aangifte wordt gedaan bij de politie. Maar niet alle inwoners doen aangifte wanneer zij slachtoffer zijn geworden van een delict. Uit de Veiligheidsmonitor 2017 blijkt dat in meer dan de helft van de gevallen (58%) geen aangifte wordt gedaan. Als het gaat om inbraak en diefstal (zonder geweld) doet het merendeel aangifte bij de politie. Bij de andere vormen van slachtofferschap gebeurt dat minder; bij slachtofferschap van ongewenste intimiteiten en cybercrime doet ten opzichte van de andere categorieën van slachtofferschap het kleinste deel van de inwoners aangifte.

De redenen waarom slachtoffers van delicten geen aangifte doen, zijn vooral dat zij vinden dat het toch niets helpt (26%), dat het niet zo belangrijk was (25%) en dat het al was opgelost (20%). Bijna de helft (47%) van de slachtoffers die wel aangifte hebben gedaan bij de politie, heeft dat via internet gedaan. Via het nummer 0900-8844 heeft 21% melding gedaan van het delict. Ruim een tiende is zelf naar het politiebureau gegaan. Ten opzichte van 2013 is een duidelijke toename zichtbaar van online aangifte en een aanzienlijke afname van aangifte aan het politiebureau.

Van de slachtoffers die aangifte hebben gedaan, heeft dit bij 43% geleid tot de ondertekening van een proces-verbaal of ander document. De drie redenen die men het meest heeft gegeven waarom men het voorval bij de politie heeft gemeld, zijn:

- Ik vond dat de politie dit moest weten; het moest ophouden;
- De dader moest gepakt worden;
- Om verzekeringsredenen.

5.3 Veilige bedrijventerreinen

Was er in 2013 nog sprake van 30 bedrijfsinbraken, in 2017 was dit aantal gedaald naar 10. Dit is een verheugende daling maar we blijven dit volgen. Het thema veiligheid blijft op de agenda staan van de overleggen met de ondernemersverenigingen. Mocht er aanleiding zijn dan kunnen we snel schakelen.

5.4 Veilige evenementen

In de gemeente Dalfsen vinden jaarlijks meerdere evenementen plaats. Om het veiligheidsbewustzijn bij evenementenorganisatoren te vergroten worden organisatoren verplicht om bij evenementen met een verhoogd risico vooraf een veiligheidsplan te overleggen aan de gemeente. De gemeente stelt een format voor een veiligheidsplan beschikbaar. Deze verplichting is ook vastgelegd in het Evenementenbeleid. Ook wordt bij grote, nieuwe en/of (op onderdelen) gewijzigde evenementen een vooroverleg georganiseerd waaraan ook de hulpdiensten deelnemen.

5.5 Crisisbeheersing

In de regionale crisisbeheersing en rampenbestrijding is sinds juli 2012 naast de brandweer, GHOR en politie het team bevolkingszorg opgenomen als aparte kolom.

Het team Bevolkingszorg is opgebouwd vanuit de elf gemeenten van de regio IJsselland. Het team, met daarin de regionaal georganiseerde taken, is opgebouwd vanuit twee type functies (H en V). Van iedereen met een H-functie wordt verwacht dat er piket wordt gedraaid en de dienstdoende functionaris binnen de normtijden op komt. Ze hebben dus 'hard piket', worden getraind in deze functie en krijgen de kans om geregeld te oefenen.

Degene met een V-functie zitten in een poule met collega's die allemaal getraind en geoefend worden maar geen 'hard piket' hebben. Bij een incident of crisis wordt langs de weg van een belsysteem (OOV Alert) gekeken wie beschikbaar is en op kan komen ('vrije instroom').

Gemeente Dalfsen levert met meerdere (piket)functionarissen een aandeel in de regionale bevolkingszorg. De komende jaren wil de gemeente Dalfsen ook een actieve rol behouden in het door ontwikkelen van de bevolkingszorg in veiligheidsregio IJsselland.

Naast deze leden van het team Bevolkingszorg kan bij hele grote incidenten of rampen een beroep worden gedaan op de 'lokale handjes' van de gemeenten. Zij worden dan gevraagd taken die ze in het dagelijkse leven ook doen op te pakken in het kader van een bijzondere situatie, zelfs als dit op een bijzonder moment is. Deze medewerkers worden niet (meer) gezien als leden van het team Bevolkingszorg. Het aantal momenten per jaar dat er een beroep op deze groep moet worden gedaan is te klein om daarvoor trainingen en oefeningen te organiseren en ze worden geacht taken in het verlengde van hun dagelijkse taken te verrichten. Dat wil overigens niets zeggen over het belang van hetgeen er op dergelijke uitzonderlijke momenten op hen moet worden gedaan.

Aangezien het geen regionale taak meer is hebben wij een lokaal team Opvang, verzorging en registratie gevormd en opgeleid. Zij hebben een belangrijke taak als tijdens een crisissituatie er mensen opgevangen moeten worden. Dit team wordt ook in de komende beleidsperiode regelmatig getraind en geoefend.

6. Organisatie en coördinatie

6.1 Coördinatie integraal veiligheidsbeleid

De coördinatie van het beleidsplan integrale veiligheid is in handen van de beleidsmedewerker integrale veiligheid en rampenbestrijding van de eenheid bedrijfsvoering. Deze medewerker is verantwoordelijk voor het actualiseren van de kadernota en het opstellen van de tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Ook het monitoren van de voortgang van de prioriteiten en doelstellingen behoren tot zijn taken.

6.2 Ambtelijke afstemming

De ambtelijke afstemming van het integraal veiligheidsbeleid vindt plaats door middel van bilaterale overleggen en overleggen met interne en externe partners. Door bij bestaande overleggen aan te sluiten worden meerdere (externe)betrokkenen tegelijkertijd bereikt. Voorbeelden hiervan zijn het politieoverleg (gemeente/ politie) en het overleg jeugdoverlast (gemeente/ politie/ jongerenwerk).

6.3 Portefeuillehouders

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid maar de bestuurlijke afstemming van de prioriteiten vindt plaats in diverse overlegstructuren. De burgemeester stemt de prioriteiten af met de officier van justitie en de teamchef van de politie in het (lokale) driehoeksoverleg. Daarnaast zijn bepaalde portefeuilles die deel uitmaken van het veiligheidsbeleid verdeeld over de wethouders, bijvoorbeeld verkeer en vervoer, handhaving, sociaal domein etc.

6.4 Planning en control-cyclus

De planning en control-cyclus vindt plaats op basis van de cirkel van Deming. De cirkel van Deming werkt aan de hand van vier stappen, Plan, Do, Check, Act.

Plan

De eerste stap in de cirkel is het beschrijven van de huidige situatie, het uitvoeren van de veiligheidsanalyse en het formuleren van de doelstellingen. De geformuleerde doelstellingen vormen het beleidskader.

Do

In de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen worden concrete acties beschreven en op welke wijze er wordt samengewerkt met veiligheidspartners.

Check

De derde stap controleert of de doelstellingen gehaald lijken te worden. Wanneer dit niet het geval is moet er gekeken waarom een doelstelling niet gehaald gaat worden en of de doelstelling bijgesteld kan worden.

Act

Bij de laatste stap van de cirkel worden verbeterpunten geformuleerd of worden geslaagde werkwijzen geborgd.

De methode vindt in het principe ieder jaar plaats bij het opstellen en het evalueren van de jaaruitvoeringsplannen. Door deze methode toe te passen wordt de kwaliteit bewaakt en kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk, tussentijds worden aangepast.

7. Tot slot

Met het voorliggende Beleidsplan integrale veiligheid 2019-2022 heeft de gemeente Dalfsen voor de komende vier jaar weer een actueel integraal veiligheidsbeleid. Het beleid is leidend en bestrijkt dus een langere periode maar dit betekent niet dat er geen ruimte mag zijn voor niet als zodanig vastgelegde veiligheidszaken waar we onverwachts mee te maken kunnen krijgen . Deze flexibiliteit is belangrijk om snel te kunnen inspelen op actuele kwesties.